

1905-02-16

SENDER

Astrid Warberg-Goldschmidt

RECIPIENT

Johanne Larsen

FACTS

Document type:

Letter

Language:

Da

Date explanation:

Datoen er skrevet øverst s. 1

General comment:

Astrid og Alfred Goldschmidt flyttede i 1905 fra København til Malmø, da Alfred af sit firma fik tilbudt et bedre job i Malmø, end det han havde i København.

På adressen i Boston, hvortil brevet er stilet, boede Astrid og Johannes storesøster, Christine, med sin amerikanske mand.

Astrid og Peter Bichel var kærester, da hun mødte Alfred Goldschmidt og afsluttede forholdet til Peter.

Malin/Molle Ingers havde ifølge svensk Wikipedia en dreng og en pige. Astrid skriver, at hun havde tvillingedøtre, hvilket også fremgår af andre breve i KTDK.

Thora/Tutte Branner fik datteren

Bodild i 1905, og Astrid og Alfred

Goldschmidts datter Ina blev født 17.

sept. 1905.

Sender's location:

Malmø, Rosenvej 2 og St Paulli

Kyrkogatan 19

Sender info (seal, address, etc.):

Øverst på side 1 er Rosenvej-adressen skrevet, og på kuvertens bagside optræder adressen i Malmø.

Recipient's location:

54 Coolidge Str. Brookline Mass. USA

Recipient info (Transcript, Inscription, etc.):

Adressen er skrevet på kuvertens forside

Mentioned people:

Ingeborg Abrahams

Peter Bichel

Alfred Goldschmidt
Malin Holmström-Ingers
Christine Mackie
Ellen Sawyer
Laura Warberg

Archive:
Kerteminde Egns- og Byhistoriske
Arkiv, BB0409

Trykt udgave:
Nej

Provenance:
Testamentarisk gave fra Laura
Warberg Petersen til Østfyns Museer

TRANSCRIPTION

Skrevet på kuvertens forside:
(not. 1964)
(16' febr. 1905 –
meddeles om mit ventede første barn!)
læst 16 febr. 2004.

1905
Frøken Johanne Warberg
54 Coolidge Str.
Brookline (Boston)
Mass.
U.S.A.

(Skrevet på kuvertens bagside:)

Afs A Goldschmidt
St Paulli Kyrkogatan 19⁴
Malmø
Sverige
[Poststempel]
[I brevet:]
Rosenvvej 2, III
Torsd. 16 Febr 1905

Kære lille Junge! Nu er det nok mig, der sløjer af med Brevene. Jeg sendte Dig forrige Uge et utålsomt Kort – skrevet oppe i Kv. Læseforening – og da jeg kom hjem, så lå der Brev fra Alfred – med Dit lange "indiskrete" indeni. Hvad Du deri fortalte mig, kunde jeg iøvrigt ikke rime sammen med Peters egne Ord til mig, der rent ud gik ud på, at han aldrig nogen Sinde kunde tænke sig at gifte sig, når det ikke var bleven med mig; og han var stadig af den Mening, at vi kunde være bleven såre lykkelige med hinanden (hvorpå kan intet Menneske svare) der var ingen Misforståelse mulig.

Nu har jeg måske også været indiskret. – Så fik jeg atter i Går et langt Brev – gennem Alfred; Du glæder mig uhyre med Din nye Opfattelse af Tiden – selvfølgelig den ene rigtige. Jeg har altid hadet den dovne og tilfredse ["og tilfredse" indsat over linjen] Talemåde – "så går den Tid med det!" Den Tilfredshed er dog en stor Falliterklæring – og nærmest et Farvel til Livet. Med Din nye Metode vil Tiden jo styrte fra Dig – så bagvendt laver Vorherre det for os: vil vi holde fast i Tiden, så render den fra os – og vil vi sende Tiden ad Helvede til – så hager den sig fast i èn – og man slipper den aldrig

Det er da ellers knusende ærgerligt med den Koncert når nu Mormine har haft alt det Slid – og vel sagtens også glædet sig. Sch[ulæseligt] er da

også en Lort. – Du skriver i den senere Tid slet ikke mere om Planer; se dog for Guds Skyld at komme til Californien – kommer du engang hjem og har kun set Boston af hele Amerika, så vil Du dog ofte ærgre Dig.

Ang. Bestiktelser – her og der. Det forekommer mig, at man her i Landet køber sig Kors og Titler –

Råddenskab er der vist desværre allevegne i Jordklodens degenererede Befolkning. –

Som Du ser ovenfor befinder jeg mig stedse på Rosenvej – og sandelig ikke med min gode Villie. Det er nærmest en uudholdelig Tilværelse; tilmed har jeg været syg og ligget flere Dage af en slem Brystforkølelse.

Det er højst ubehageligt, når man er muttersalene; Ingeborg har nok været flink til at hjælpe mig, men de har jo selv så meget om Ørene altid. I

Morges var Mor herude og gav mig Morgenmad etc – en Kone kommer og gør Ild hver Dag. Mor er jo enestående til at møde altid, når der er noget i Vejen. Hos Tutte er hun jo hver Dag i Eftermiddagstimerne – hun (Tutte) venter sig hver Dag og Time. Alle lever i Spænding – jeg selv mindst, for jeg skal jo have den ene, hvis der er 3 – sådan ser Tutte jo ud – og jeg er barnløs. –

Du kan ellers tro, at jeg er utålmodig af at sidde indespærret (siden Mandag) – for der er jo stærk Sandsynlighed for, at vi kommer til at flytte på Mandag (Du ser, jeg er evig sangvinsk) og jeg har jo Masser at forberede. Du godeste Gud, hvor jeg dog glæder mig! Vi får det nok langt smukkere dér – Adressen: Sankt Paulli Kirkegade 19⁴ – Stuerne er større og hyggeligere – og der er fri Udsigt fra Vinduerne – dette er et uendeligt Plus – jeg er ved at se mig tosset på de Satans Genboere. Dernæst gider man selvfølgelig først derovre være over at lave alt helt i Orden, når man véd, at man [”man” indsat over linjen] bliver der foreløbig. Og endelig: Pigen!

Gud Junge, som jeg hver Dag fryder mig ved Tanken om hende. Hun skal læres til at besørge alt – højst vil jeg gøre Indkøb, når jeg alligevel følger Alfred ind til Byen om Morgen.

Ellers: spille – læse – skrive! Hvor knusende sjov, når Du skal besøge os herovre! Vi skal føre highlife, kan Du tro. Vi vil også tage til Lund, der er så meget at se – og til Falsterbo, hvor der vist er pragtfuldt – spørg Elle. Og da også til Åkorp – Molle har et meget smukt og gæstfrit Hjem og de yndigste Børn – Du skulde blot set to små lyshårede – rødkindede og blåøjede Tvillingepiger! de var så lækre og bløde og rene.

II) I denne Sammenhæng vil jeg gerne fortælle Dig mit Livs store Hemmelighed, hvis Du vil love mig at bevare den absolut – Du er naturligvis den eneste forude Ægteparret A & A Goldschmidt, der erfarer

det kolosalt betydningsfulde og uhyre højtidelige, som jeg for Resten selv neppe tør tro af lutter Glæde - men som forskellige Omstændigheder alligevel nøder mig til at tro på.

Inden jeg røber det, som Du selvfølgelig på ingen Måde kan gætte - så vil jeg blot endnu engang bede Dig bevare en ubrydelig Tavshed overfor det, jeg i Fortrolighed meddeler Dig.

Altså: der er en ganske lille bitte Alfred - eller en ganske ubetydelig lille bitte Dis, hvad det nu kan være, der ligger og gror et Sted dybt inde i mig; den har foreløbig besluttet at se Dagens Lys den 20de September; men sådanne små Beslutninger er jo aldrig helt at stole på; hvis jeg må råde, så skal min lille Unge naturligvis pænt holde sig indenfor mine Grænser indtil den 29 Sept - så opnår Du og jeg på en Måde at holde Fødselsdag på samme Dag. -

Nå, nu har Du hørt det hele; og jeg håber da, at Du på det grundigste er imponeret. Junge - smil ikke overbærende - sig ikke, at dette er en Hverdagsbegivenhed -

Du skal nemlig vide, Junge, at når dette engang overgår en selv - så forandrer alt sig; og det, man hos andre finder såre naturligt og ikke videre mærkværdigt - det bliver - Tilfældet overført på en selv - til noget ganske overordentlig besynderligt; noget man i Grunden aldrig rigtig havde tænkt sig Muligheden af for sit eget Vedkommende.

Det bliver til et helt lille Vidunder, Junge, det, der skal ske; det er en vidunderlig Følelse, at man hver eneste Dag går omkring og nærer med sit Legeme - sin Sjæl - en lille Menneskeskabning i sit eget Indre.

Åh Junge - lad mig dog ikke blive ved med at snakke - men vent blot, til Du engang kan sige de stolte Ord, at Du bærer på et lille Barn, så skal Du se, hvor det er underligt, og hvor det kan gøre en sært lykkelig.

Altså Junge, når Du engang vender hjem, så er det sandsynligt, at der vrimler med små ubekendte Søskendebørn alle Vegne -

Jeg får nu kun en, for jeg er rask som en Fisk (undt. Forkølelser, som dog ikke vedkommer Ungen) har så at sige ingen Kvalme - og er dog på 3die Måned!!

Nå, det bliver nok dog ikke andet end Ungesnak - Jungesnak - lad mig så slutte med Tusinde Hilsener fra Din Dis

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Rosenlyng 9te
Torsd. 16de Decbr. 1805

Min lille frøge! Hvor det val mig,
der slipper af med Brevene. Jeg ønsker
Dig farve og et ukjendeligt Kort
Brevet ogge i No. Læseforening
og da jeg kom hjem, se Læser Brev
Joa Alfred — med dit lange
"indiskulle" indeni. Hvad Du deri forhale
mig, kunde jeg iqvist ikke rime sammen
stad Peters egne Ord til mig — der reel
tid sig ind på, at han aldrig nogen
Sinde kunde tænke sig at gifte sig, når
det ikke var bleven med mig. og han
var stadig af den mening, at vi kunde
være bleven såre lykkelige med hin-
anden (hvorpå han indet menneske svar)
der var ingen Misforståelse muligt.
Nu har jeg mærket sig uend indiskret.
— . Så sig jeg ikke, i går et langt Brev
— gennem Alfred; Du glæder mig
inlyse med Din nye Opfattelse af
Tiden — selvsagt den ene ri. lye.
Jeg har altid hadet den ^{tilmed} domme Tale måde
— "så går den Tid med det!" Den Tilfredshed
er dog en stor Fallidværeling — og uerrent

BB0409

Langt smukkere det - Adreuen: Paul
Pauk Kirkegade 19⁴ - Stuerne er
skjone og hyggelige - og der er
fri Adgang fra Vinduerne - dekke er
et vundeligt Plus - og er vel at se mig
kamel på de Sakans Gubroere. Deres
gildet man selvfølgelig godt kunne
være over at lave alt ^{her} helt. Under
når man ved, at bliues her for
lyst. Og endelig - Tjener!

Tänk penge, som jeg hver Dag
fylder mig vel Takken om hende.
Hun skal være til at besøge
alt - høyt til jeg gøre Frihed
når jeg alligevel følger afred
ind til Bogen om Morgenen.

Uden: spille - Løse - skive!
Hvor skønne de gør, når du skal
besøge os herovre! Vi skal gøre
højlyde om du tror. Vi vil også
sige til Lind, der er så meget at
se - og til Dalakerbo hvor der
vært er prægtfuld - spær alle.

Og da nye til Åkarp - Malle
har et meget smukt og godt hus
- og de gudlykke børn - du skulde
skal set to små Lyshere - rødkindede
og blågede Villingspiger! de har så
løse og bløde og rene.

II

7 Denne Sammenhang vil jeg
gerne fortælle dig mit sine store
Nemmelighed, hvis du vil love
mig at bevare den absolut -
Du er naturligvis den eneste,
inden Opleverens og Gæstgæstens, der
erfarer det balsamt betydningsfulde
og indlyse højbredte - som jeg
for Berken selv næppe tør
få af Lærers Glæde - men som
forskellige Kunstendigt heder alligevel
oplyser mig til at tro på.

Endnu jeg røber det som du
selvfølgelig får i en kære hånd
- så vil jeg blot endnu en gang bede
dig bevare en indbyrdes Tænkning
overfor det, og i Fortrolighed med =
dele dig.

Altså: der er en ganske lille lille
Afsked - eller en ganske sødeligt lille lille
Lis, hvad det nu kan være, der ligger
og gør et Sked dybt inde i mig, den har
foreløbig besluttet at se Dagens Lys den
20de September; men så kommer sine

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

beslutninger er jo aldrig blevet at
skulle jeg, hvis jeg nu råder, at skal mine
lille unge naturhistoriske penne kaldes og
indskrives mine Proverier i et Brev den 31. Sept.
si omvendt og jeg på sin Brøde at
høje Fyldsel dag på samme Dag.
Vi, vi har den høje det helt,
og jeg håber da, at det på det
gründigste er implaneret.
Junge - smil ikke overberende
- sig ikke, at dette er en
Udordning, bevidenhet -
de skal nemlig vide, unge, at
når de alle engang mængde en selv
- så forandrer alt sig, og det, man
har hvide finder såre naturligt
og ikke videre udkastet i det
Bliver - Tilfældet med mig på en
selv - det næst ganske uoverbe-
lig begrundeligt, noget man i Grundtan-
kelrig rigtig have tænkt og tænkeligt
af for sit eget velkommenhed.
at det bliver det helt alle Brevender,
Junge, det, der skal ske, det er
en vittendelig Fyldsel, at man hver

enske dag på omkring og nærer med
sit Egende - sin Sjæl - en lille
Heimskedsbæring i sit eget Fædre.
Alle unge - lad mig dog ikke blive
med med at snakke - men vent på
til den engang kan sin de skalle end
af den lærer på et lille Brev, i skole
den se, hvor det er tænkeligt, og hvor
det kan gøre en såal lykkelig.

Alle unge, når den engang
næsten hvide se er det sandguld,
at her bliver der med sin udkastet
Spørgsmaal alle Dage.
og får sin Brev en, for jeg er
træk som en Disk (med Dagsorden,
som jeg ikke velkommenhed Brev)
har så at sig sig en Kvalitet -
og er dog, på "Bare Hånd."

På det bliver nok jeg ikke andet
en Dagsord - Fyldsel - lad
mig se slukke med Tidsind
Brevet fra sin Sig